

**Кодекс України про
адміністративні
правопорушення з
постатейними матеріалами
практики Європейського суду
з прав людини,
Конституційного Суду
України та Верховного Суду**

У виданні з огляду на структуру Кодексу України про адміністративні правопорушення систематизовано практику Європейського суду з прав людини, Конституційного Суду України, Верховного Суду у справах про адміністративні правопорушення.

Видання розраховано на працівників Національної поліції України, Державного бюро розслідувань, Служби безпеки України, суддів, прокурорів, адвокатів, контролюючих та інших державних органів, викладачів і наукових працівників, аспірантів, здобувачів, студентів і курсантів юридичних закладів вищої освіти, а також усіх, хто цікавиться проблемами адміністративно-правової відповідальності у різних сферах суспільних відносин.

Це видання містить QR-коди з посиланням на рішення судів вищих інстанцій.

КОДЕКС УКРАЇНИ ПРО АДМІНІСТРАТИВНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ

з постатейними матеріалами практики
Європейського суду з прав людини,
Конституційного Суду України
та Верховного Суду

УДК 347.5(477)(094.4)

К60

Укладачі:

Столітній А. В., доктор юридичних наук, професор, Почесний працівник прокуратури України, Інститут СБУ Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого;

Шмаленя С. В., кандидат юридичних наук, Заслужений юрист України, заступник начальника Департаменту організаційно-контрольної діяльності, правового та аналітичного забезпечення Офісу Генерального прокурора.

Кодекс України про адміністративні правопорушення з постатей-К60 ними матеріалами практики Європейського суду з прав людини, Конституційного Суду України та Верховного Суду. Станом на 01.11.2024 р.: наук.-практ. посіб. / уклад.: А. В. Столітній, С. В. Шмаленя; Київ: Видавництво «Норма права», 2024. – 1496 с.

ISBN 978-617-8306-11-3

У виданні з огляду на структуру Кодексу України про адміністративні правопорушення систематизовано практику Європейського суду з прав людини, Конституційного Суду України, Верховного Суду у справах про адміністративні правопорушення.

Видання розраховано на працівників Національної поліції України, Державного бюро розслідувань, Служби безпеки України, суддів, прокурорів, адвокатів, контролюючих та інших державних органів, викладачів і наукових працівників, аспірантів, здобувачів, студентів і курсантів юридичних закладів вищої освіти, а також усіх, хто цікавиться проблемами адміністративно-правової відповідальності у різних сферах суспільних відносин.

Це видання містить QR-коди з посиланням на рішення судів вищих інстанцій.

УДК 347.5(477)(094.4)

Видавництво «Норма права» прагне сталого майбутнього для нашого бізнесу, наших читачів і нашої планети. У цьому виданні використано папір, сертифікований FSC® та PEFC™

ISBN 978-617-8306-11-3

© А. В. Столітній, С. В. Шмаленя, 2024

© Видавництво «Норма права», 2024

Шановні колеги!

Науково-практичне видання підготовлено відповідно до останніх змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення станом на 01.11.2024. У ньому відображено актуальні правові позиції Європейського суду з прав людини, Конституційного суду України та Верховного Суду.

Під час створення цього видання опрацьовано понад 7 000 постанов Європейського суду з прав людини, Конституційного суду України, Верховного Суду, колегій суддів Верховного Суду, об'єднаної палати та Великої Палати Верховного Суду. Окрім постанов Касаційного адміністративного суду, процитовано також правові позиції з питань застосування, тлумачення та роз'яснення правових норм Кодексу України про адміністративні правопорушення, які містяться у постановах Касаційного кримінального суду, Касаційного цивільного суду та Касаційного господарського суду у складі Верховного Суду. Також увагу приділено окремим думкам суддів відповідних судів.

За наявності тождесних правових позицій, наведених у двох і більше постановах суду касаційної інстанції, перевагу у виданні надано позиціям, викладеним у більш пізніх постановах Верховного Суду (із зазначенням, за наявності, посилань на попередні правові позиції). Водночас пріоритет надано постановам об'єднаної палати та Великої Палати Верховного Суду (з огляду на вирішення останньою виключних правових проблем і спрямованість на забезпечення розвитку права та формування єдиної правозастосовчої практики).

Для зручності читачів науково-практичне видання містить QR-коди з посиланнями на повний текст судових рішень.

Побудова видання відповідає структурі Кодексу України про адміністративні правопорушення, після певної статті наведено скорочена практика її застосування вказаними судами. Укладачі залишили за собою можливість застосування скорочень, приведення дат у єдиний формат та корегування одруківок та помилок в текстах рішень.

Наприкінці видання для зручності розміщено таблиці використаних судових рішень, окремих думок (наведених за видами документів і в хронологічному порядку) та статей КУпАП.

Сподіваємося, що видання стане незамінним у повсякденній практичній діяльності працівників Національної поліції України, Державного бюро розслідувань, Служби безпеки України, суддів, прокурорів, адвокатів, контролюючих та інших державних органів, викладачів і наукових працівників, аспірантів, здобувачів, студентів і курсантів юридичних закладів вищої освіти, а також усіх, хто цікавиться проблемами адміністративного судочинства.

З повагою

доктор юридичних наук, професор,
Почесний працівник прокуратури
Антон СТОЛІТНИЙ

кандидат юридичних наук,
Заслужений юрист України
Сергій ШМАЛЕНЯ

Перелік умовних скорочень

ВК України	– Водний кодекс України
ГК України	– Господарський кодекс України
ЄРДР	– Єдиний реєстр досудових розслідувань
ЄСПЛ	– Європейський суд з прав людини
ЖК України	– Житловий кодекс України
ЗК України	– Земельний кодекс України
ЗУ	– Закон України
КАС ВС	– Касаційний адміністративний суд у складі Верховного Суду
КАС України	– Кодекс адміністративного судочинства України
КГС ВС	– Касаційний господарський суд у складі Верховного Суду
КЗпП України	– Кодекс законів про працю України
КК України	– Кримінальний кодекс України
ККС ВС	– Касаційний кримінальний суд у складі Верховного Суду
Конвенція	– Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод
КПК України	– Кримінальний процесуальний кодекс України
КПК України 1960 року	– Кримінально-процесуальний кодекс України 1960 року
КСУ	– Конституційний Суд України
КУзПБ	– Кодекс України з процедур банкрутства
КУпАП	– Кодекс України про адміністративні правопорушення
КУпН	– Кодекс України про надра
КЦЗ України	– Кодекс цивільного захисту України
КЦС ВС	– Касаційний цивільний суд у складі Верховного Суду
МК України	– Митний кодекс України
ПДР	– Правила дорожнього руху, затверджені постановою Кабінету Міністрів України від 10.10.2001 № 1306
ПК України	– Податковий кодекс України
ЦК України	– Цивільний кодекс України
ЦПК України	– Цивільний процесуальний кодекс України
п.	– пункт
п.п.	– пункти
пп.	– підпункт
пп.пп.	– підпункти
ст.	– стаття
ст.ст.	– статті
ч.	– частина
ч.ч.	– частини

Кодекс України про адміністративні правопорушення

(редакція від 25.10.2024)

(Відомості Верховної Ради Української РСР (ВВР)
1984, додаток до № 51, ст.1122)

{Вводиться в дію Постановою Верховної Ради
Української РСР № 8074-10 від 07.12.84, ВВР 1984,
додаток до № 51, ст.1123}

{У тексті Кодексу слова «Республіка Крим» у всіх
відмінках замінено словами «Автономна
Республіка Крим» у відповідних відмінках згідно із
Законом № 209/94-ВР від 14.10.94}

{У тексті Кодексу слова «службова особа» у всіх
відмінках замінено словами «посадова особа» у
відповідних відмінках згідно із Законом
№ 282/95-ВР від 11.07.95}

{Із змінами, внесеними згідно з Указами ПВР
№ 102-11 від 12.04.85, ВВР 1985, № 17, ст. 415
№ 316-11 від 29.05.85, ВВР 1985, № 24, ст. 553
№ 1117-11 від 16.10.85, ВВР 1985, № 44, ст. 1056
№ 2010-11 від 03.04.86, ВВР 1986, № 15, ст. 326
№ 2444-11 від 27.06.86, ВВР 1986, № 27, ст. 539
№ 3070-11 від 03.11.86, ВВР 1986, № 46, ст. 933
№ 3282-11 від 19.12.86, ВВР 1986, № 52, ст. 1057
№ 3690-11 від 12.03.87, ВВР 1987, № 12, ст. 226
№ 4134-11 від 12.06.87, ВВР 1987, № 25, ст. 453
№ 4135-11 від 12.06.87, ВВР 1987, № 25, ст. 454
№ 4452-11 від 21.08.87, ВВР 1987, № 35, ст. 674
№ 4982-11 від 25.11.87, ВВР 1987, № 49, ст. 1009
№ 4995-11 від 01.12.87, ВВР 1987, № 50, ст. 1016
№ 6347-11 від 03.08.88, ВВР 1988, № 33, ст. 808
№ 6976-11 від 14.12.88, ВВР 1988, № 52, ст. 1184
№ 7445-11 від 27.04.89, ВВР 1989, № 19, ст. 182
№ 7542-11 від 19.05.89, ВВР 1989, № 22, ст. 236
№ 8411-11 від 23.11.89, ВВР 1989, № 49, ст. 673
№ 8710-11 від 19.01.90, ВВР 1990, № 5, ст. 59
№ 8711-11 від 19.01.90, ВВР 1990, № 5, ст. 60
№ 8918-11 від 07.03.90, ВВР 1990, № 12, ст. 194
№ 9082-11 від 20.04.90, ВВР 1990, № 18, ст. 278
№ 9166-11 від 04.05.90, ВВР 1990, № 20, ст. 313
№ 9280-11 від 14.05.90, ВВР 1990, № 22, ст. 367
№ 158-12 від 03.08.90, ВВР 1990, № 34, ст. 501
№ 647-12 від 18.01.91, ВВР 1991, № 7, ст. 45
№ 663-12 від 28.01.91, ВВР 1991, № 8, ст. 56
№ 661-12 від 28.01.91, ВВР 1991, № 11, ст. 106
№ 1413-12 від 09.08.91, ВВР 1991, № 39, ст. 514
№ 1369-12 від 29.07.91, ВВР 1991, № 45, ст. 600
№ 1818-12 від 15.11.91, ВВР 1992, № 5, ст. 40

Законами

№ 1255-12 від 25.06.91, ВВР 1991, № 40, ст. 527
№ 2354-12 від 15.05.92, ВВР 1992, № 32, ст. 457}
{Про порядок застосування заходів
адміністративного стягнення у вигляді штрафу
додатково див. Закон № 2467-12 від 17.06.92 –
втратив чинність на підставі Закону № 55/97-ВР
від 07.02.97}
{Із змінами, внесеними згідно з Законами
№ 2468-12 від 17.06.92, ВВР 1992, № 35, ст. 511
№ 2547-12 від 07.07.92, ВВР 1992, № 39, ст. 570
№ 2704-12 від 16.10.92, ВВР 1992, № 47, ст. 648
№ 2857-12 від 15.12.92, ВВР 1993, № 6, ст. 35
№ 2941а-12 від 26.01.93, ВВР 1993, № 12, ст. 100
№ 2977-12 від 03.02.93, ВВР 1993, № 15, ст. 131
№ 2992-12 від 04.02.93, ВВР 1993, № 15, ст. 134
№ 3039-12 від 03.03.93, ВВР 1993, № 18, ст. 189
№ 3134-12 від 22.04.93, ВВР 1993, № 22, ст. 232
№ 3176-12 від 04.05.93, ВВР 1993, № 24, ст. 256
№ 3350-12 від 30.06.93, ВВР 1993, № 34, ст. 354
№ 3351-12 від 30.06.93, ВВР 1993, № 34, ст. 355
№ 3582-12 від 11.11.93, ВВР 1993, № 46, ст. 427
№ 3683-12 від 15.12.93, ВВР 1994, № 1, ст. 3
№ 3785-12 від 23.12.93, ВВР 1994, № 12, ст. 58
№ 3806-12 від 24.12.93, ВВР 1994, № 13, ст. 69
№ 3888-12 від 28.01.94, ВВР 1994, № 19, ст. 111
№ 3890-12 від 28.01.94, ВВР 1994, № 20, ст. 114
№ 4040-12 від 25.02.94, ВВР 1994, № 28, ст. 236
№ 4044-12 від 25.02.94, ВВР 1994, № 28, ст. 239
№ 4045-12 від 25.02.94, ВВР 1994, № 28, ст. 240
№ 84/94-ВР від 05.07.94, ВВР 1994, № 31, ст. 288
№ 155/94-ВР від 29.07.94, ВВР 1994, № 38, ст. 349
№ 179/94-ВР від 22.09.94, ВВР 1994, № 41, ст. 375
№ 209/94-ВР від 14.10.94, ВВР 1994, № 46, ст. 413
№ 244/94-ВР від 15.11.94, ВВР 1994, № 49, ст. 431
№ 246/94-ВР від 15.11.94, ВВР 1994, № 48, ст. 429
№ 8/95-ВР від 19.01.95, ВВР 1995, № 3, ст. 20
№ 64/95-ВР від 15.02.95, ВВР 1995, № 10, ст. 64
№ 75/95-ВР від 28.02.95, ВВР 1995, № 13, ст. 85
№ 79/95-ВР від 01.03.95, ВВР 1995, № 13, ст. 87
№ 123/95-ВР від 05.04.95, ВВР 1995, № 15, ст. 103
№ 210/95-ВР від 02.06.95, ВВР 1995, № 22, ст. 169
№ 282/95-ВР від 11.07.95, ВВР 1995, № 29, ст. 216

- № 296/95-ВР від 11.07.95, ВВР 1995, № 29, ст. 223
 № 305/95-ВР від 13.07.95, ВВР 1995, № 30, ст. 233
 № 358/95-ВР від 05.10.95, ВВР 1995, № 34, ст. 268
 № 81/96-ВР від 06.03.96, ВВР 1996, № 15, ст. 70
 № 148/96-ВР від 25.04.96, ВВР 1996, № 25, ст. 104
 № 196/96-ВР від 15.05.96, ВВР 1996, № 31, ст. 145
 № 323/96-ВР від 12.07.96, ВВР 1996, № 52, ст. 294
 № 328/96-ВР від 12.07.96, ВВР 1996, № 44, ст. 216
 № 386/96-ВР від 01.10.96, ВВР 1996, № 46, ст. 247
 № 388/96-ВР від 02.10.96, ВВР 1996, № 46, ст. 249
 № 398/96-ВР від 02.10.96, ВВР 1996, № 46, ст. 251
 № 489/96-ВР від 13.11.96, ВВР 1996, № 52, ст. 305
 № 497/96-ВР від 14.11.96, ВВР 1997, № 1, ст. 1
 № 23/97-ВР від 23.01.97, ВВР 1997, № 11, ст. 92
 № 55/97-ВР від 07.02.97, ВВР 1997, № 14, ст. 114
 № 308/97-ВР від 04.06.97, ВВР 1997, № 29, ст. 192
 № 390/97-ВР від 20.06.97, ВВР 1997, № 36, ст. 230
 № 650/97-ВР від 19.11.97, ВВР, 1998, № 11–12, ст. 41
 № 651/97-ВР від 19.11.97, ВВР, 1998, № 11–12, ст. 42
 № 666/97-ВР від 21.11.97, ВВР, 1998, № 11–12, ст. 45
 № 73/98-ВР від 04.02.98, ВВР, 1998, № 24, ст. 139
 № 210/98-ВР від 24.03.98, ВВР, 1998, № 35, ст. 241
 № 352-XIV від 23.12.98, ВВР, 1999, № 5–6, ст. 45
 № 444-XIV від 18.02.99, ВВР, 1999, № 16, ст. 96
 № 557-XIV від 24.03.99, ВВР, 1999, № 19, ст. 173
 № 812-XIV від 02.07.99, ВВР, 1999, № 34, ст. 285
 № 863-XIV від 08.07.99, ВВР, 1999, № 36, ст. 317
 № 898-XIV від 09.07.99, ВВР, 1999, № 36, ст. 319
 № 998-XIV від 16.07.99, ВВР, 1999, № 41, ст. 373
 № 1040-XIV від 14.09.99, ВВР, 1999, № 45, ст. 396
 № 1080-XIV від 21.09.99, ВВР, 1999, № 49, ст. 429
 № 1142-XIV від 08.10.99, ВВР, 1999, № 48, ст. 421
 № 1228-XIV від 17.11.99, ВВР, 1999, № 52, ст. 466
 № 1288-XIV від 14.12.99, ВВР, 2000, № 5, ст. 34
 № 1342-XIV від 22.12.99, ВВР, 2000, № 4, ст. 31
 № 1368-XIV від 11.01.2000, ВВР, 2000, № 8, ст. 49
 № 1379-XIV від 13.01.2000, ВВР, 2000, № 8, ст. 50
 № 1381-XIV від 13.01.2000, ВВР, 2000, № 10, ст. 79
 № 1580-III від 23.03.2000, ВВР, 2000, № 23, ст. 179
 № 1587-III від 23.03.2000, ВВР, 2000, № 24, ст. 183
 – зміни набирають чинності з 1 січня 2001 року
 № 1685-III від 20.04.2000, ВВР, 2000, № 30, ст. 240
 № 1708-III від 11.05.2000, ВВР, 2000, № 32, ст. 256
 № 1744-III від 18.05.2000, ВВР, 2000, № 35, ст. 280
 № 1929-III від 13.07.2000, ВВР, 2000, № 43, ст. 364
 № 1969-III від 21.09.2000, ВВР, 2000, № 45, ст. 377
 № 1979-III від 21.09.2000, ВВР, 2000, № 45, ст. 387
 № 1981-III від 21.09.2000, ВВР, 2000, № 45, ст. 389
 № 1986-III від 21.09.2000, ВВР, 2000, № 46, ст. 396
 № 2029-III від 05.10.2000, ВВР, 2000, № 48, ст. 415
 № 2056-III від 19.10.2000, ВВР, 2000, № 50, ст. 436}
 {Щодо визнання неконституційними окремих положень див. Рішення Конституційного Суду № 13-рп/2000 від 16.11.2000}
 {Із змінами, внесеними згідно із Законами
 № 2114-III від 16.11.2000, ВВР, 2001, № 1, ст. 3
 № 2171-III від 21.12.2000, ВВР, 2001, № 9, ст. 38
 № 2247-III від 18.01.2001, ВВР, 2001, № 13, ст. 66
 № 2342-III від 05.04.2001, ВВР, 2001, № 27, ст. 132
 № 2350-III від 05.04.2001, ВВР, 2001, № 22, ст. 107
 № 2359-III від 05.04.2001, ВВР, 2001, № 23, ст. 115
 № 2360-III від 05.04.2001, ВВР, 2001, № 23, ст. 116
 № 2362-III від 05.04.2001, ВВР, 2001, № 23, ст. 117
 № 2372-III від 05.04.2001, ВВР, 2001, № 24, ст. 126
 № 2415-III від 17.05.2001, ВВР, 2001, № 31, ст. 148
 № 2443-III від 24.05.2001, ВВР, 2001, № 31, ст. 152 – набирає чинності 01.09.2001 року
 № 2550-III від 21.06.2001, ВВР, 2001, № 41, ст. 201
 № 2686-III від 13.09.2001, ВВР, 2002, № 2, ст. 7
 № 2703-III від 20.09.2001, ВВР, 2002, № 2, ст. 10
 № 2747-III від 04.10.2001, ВВР, 2002, № 5, ст. 33
 № 2787-III від 15.11.2001, ВВР, 2002, № 6, ст. 45
 № 2888-III від 13.12.2001, ВВР, 2002, № 11, ст. 81
 № 2953-III від 17.01.2002, ВВР, 2002, № 17, ст. 121
 № 3048-III від 07.02.2002, ВВР, 2002, № 29, ст. 195
 № 3047-III від 07.02.2002, ВВР, 2002, № 29, ст. 194
 № 177-IV від 26.09.2002, ВВР, 2002, № 46, ст. 347
 № 198-IV від 24.10.2002, ВВР, 2002, № 50, ст. 366
 № 254-IV від 28.11.2002, ВВР, 2003, № 4, ст. 31
 № 249-IV від 28.11.2002, ВВР, 2003, № 1, ст. 2 –
 набирає чинності 11.06.2003 року
 № 394-IV від 26.12.2002, ВВР, 2003, № 13, ст. 91
 № 429-IV від 16.01.2003, ВВР, 2003, № 10–11, ст. 87
 № 543-IV від 20.02.2003, ВВР, 2003, № 16, ст. 128
 № 548-IV від 20.02.2003, ВВР, 2003, № 23, ст. 147
 № 552-IV від 20.02.2003, ВВР, 2003, № 23, ст. 150
 № 662-IV від 03.04.2003, ВВР, 2003, № 27, ст. 209 –
 набуває чинності 01.08.2003 року
 № 666-IV від 03.04.2003, ВВР, 2003, № 26, ст. 196
 № 667-IV від 03.04.2003, ВВР, 2003, № 26, ст. 197
 № 676-IV від 03.04.2003, ВВР, 2003, № 28, ст. 214
 № 743-IV від 15.05.2003, ВВР, 2003, № 29, ст. 233
 № 749-IV від 15.05.2003, ВВР, 2003, № 30, ст. 242
 № 759-IV від 15.05.2003, ВВР, 2003, № 30, ст. 244
 № 762-IV від 15.05.2003, ВВР, 2003, № 30, ст. 247

Кодекс України про адміністративні правопорушення

- № 860-IV від 22.05.2003, *BBP*, 2003, № 37, *ст.* 300
№ 980-IV від 19.06.2003, *BBP*, 2004, № 2, *ст.* 6
№ 1098-IV від 10.07.2003, *BBP*, 2004, № 7, *ст.* 46
№ 1107-IV від 10.07.2003, *BBP*, 2004, № 7, *ст.* 51
№ 1122-IV від 11.07.2003, *BBP*, 2004, № 7, *ст.* 58
№ 1128-IV від 11.07.2003, *BBP*, 2004, № 8, *ст.* 65
№ 1155-IV від 11.09.2003, *BBP*, 2004, № 9, *ст.* 78
№ 1253-IV від 18.11.2003, *BBP*, 2004, № 11, *ст.* 138
№ 1254-IV від 18.11.2003, *BBP*, 2004, № 11, *ст.* 139
№ 1280-IV від 18.11.2003, *BBP*, 2004, № 12, *ст.* 155
№ 1284-IV від 18.11.2003, *BBP*, 2004, № 12, *ст.* 156
№ 1299-IV від 20.11.2003, *BBP*, 2004, № 14, *ст.* 194
№ 1377-IV від 11.12.2003, *BBP*, 2004, № 15, *ст.* 228
№ 1410-IV від 03.02.2004, *BBP*, 2004, № 19, *ст.* 251
№ 1418-IV від 03.02.2004, *BBP*, 2004, № 19, *ст.* 258
№ 1703-IV від 11.05.2004, *BBP*, 2004, № 32, *ст.* 394
№ 1723-IV від 18.05.2004, *BBP*, 2004, № 36, *ст.* 430
№ 1725-IV від 18.05.2004, *BBP*, 2004, № 36, *ст.* 432
№ 1745-IV від 03.06.2004, *BBP*, 2004, № 36, *ст.* 434
№ 1765-IV від 15.06.2004, *BBP*, 2004, № 37, *ст.* 449
№ 1805-IV від 17.06.2004, *BBP*, 2004, № 38, *ст.* 469
№ 1876-IV від 24.06.2004, *BBP*, 2004, № 48, *ст.* 526
№ 1961-IV від 01.07.2004, *BBP*, 2005, № 1, *ст.* 1
№ 2188-IV від 18.11.2004, *BBP*, 2005, № 5, *ст.* 110
№ 2197-IV від 18.11.2004, *BBP*, 2005, № 4, *ст.* 96
№ 2247-IV від 16.12.2004, *BBP*, 2005, № 4, *ст.* 106
№ 2250-IV від 16.12.2004, *BBP*, 2005, № 5, *ст.* 117
№ 2251-IV від 16.12.2004, *BBP*, 2005, № 5, *ст.* 118
№ 2252-IV від 16.12.2004, *BBP*, 2005, № 5, *ст.* 119
№ 2322-IV від 12.01.2005, *BBP*, 2005, № 10, *ст.* 187
№ 2377-IV від 20.01.2005, *BBP*, 2005, № 11, *ст.* 198
№ 2454-IV від 03.03.2005, *BBP*, 2005, № 16, *ст.* 259
№ 2598-IV від 31.05.2005, *BBP*, 2005, № 27, *ст.* 359
№ 2600-IV від 31.05.2005, *BBP*, 2005, № 25, *ст.* 335
№ 2635-IV від 02.06.2005, *BBP*, 2005, № 28, *ст.* 374
№ 2806-IV від 06.09.2005, *BBP*, 2005, № 48, *ст.* 483
№ 2851-IV від 08.09.2005, *BBP*, 2005, № 51, *ст.* 549
№ 2899-IV від 22.09.2005, *BBP*, 2005, № 52, *ст.* 565
№ 2960-IV від 06.10.2005, *BBP*, 2006, № 2–3, *ст.* 35
№ 3078-IV від 15.11.2005, *BBP*, 2006, № 5–6, *ст.* 74
№ 3108-IV від 17.11.2005, *BBP*, 2006, № 1, *ст.* 18
№ 3201-IV від 15.12.2005, *BBP*, 2006, № 13, *ст.* 110
№ 3262-IV від 22.12.2005, *BBP*, 2006, № 15, *ст.* 128
№ 3322-IV від 12.01.2006, *BBP*, 2006, № 19–20, *ст.* 157
№ 3336-IV від 12.01.2006, *BBP*, 2006, № 19–20, *ст.* 160
№ 3349-IV від 17.01.2006, *BBP*, 2006, № 19–20, *ст.* 162
№ 3380-IV від 19.01.2006, *BBP*, 2006, № 22, *ст.* 188
№ 3475-IV від 23.02.2006, *BBP*, 2006, № 30, *ст.* 258
№ 3503-IV від 23.02.2006, *BBP*, 2006, № 33, *ст.* 279
№ 3504-IV від 23.02.2006, *BBP*, 2006, № 33, *ст.* 280
№ 424-V від 01.12.2006, *BBP*, 2007, № 9, *ст.* 67
№ 435-V від 12.12.2006, *BBP*, 2007, № 9, *ст.* 71
№ 534-V від 22.12.2006, *BBP*, 2007, № 10, *ст.* 91
№ 577-V від 11.01.2007, *BBP*, 2007, № 13, *ст.* 130
№ 578-V від 11.01.2007, *BBP*, 2007, № 13, *ст.* 131
№ 609-V від 07.02.2007, *BBP*, 2007, № 15, *ст.* 194
№ 622-V від 08.02.2007, *BBP*, 2007, № 16, *ст.* 213
№ 695-V від 22.02.2007, *BBP*, 2007, № 16, *ст.* 219
№ 698-V від 22.02.2007, *BBP*, 2007, № 20, *ст.* 282
№ 736-V від 14.03.2007, *BBP*, 2007, № 22, *ст.* 296
№ 760-V від 16.03.2007, *BBP*, 2007, № 23, *ст.* 301
№ 956-V від 19.04.2007, *BBP*, 2007, № 31, *ст.* 402
№ 966-V від 19.04.2007, *BBP*, 2007, № 32, *ст.* 412
№ 1014-V від 11.05.2007, *BBP*, 2007, № 33, *ст.* 442
№ 1026-V від 16.05.2007, *BBP*, 2007, № 34, *ст.* 444
№ 1033-V від 17.05.2007, *BBP*, 2007, № 34, *ст.* 445
№ 271-VI від 15.04.2008, *BBP*, 2008, № 24, *ст.* 237
№ 509-VI від 16.09.2008, *BBP*, 2008, № 48, *ст.* 358
№ 586-VI від 24.09.2008, *BBP*, 2009, № 10–11, *ст.* 137
№ 599-VI від 25.09.2008, *BBP*, 2009, № 13, *ст.* 153
№ 692-VI від 18.12.2008, *BBP*, 2009, № 17, *ст.* 236
№ 800-VI від 25.12.2008, *BBP*, 2009, № 19, *ст.* 257
№ 801-VI від 25.12.2008, *BBP*, 2009, № 23, *ст.* 278
№ 885-VI від 15.01.2009, *BBP*, 2009, № 24, *ст.* 299)
{Щодо визнання конституційними окремих положень див. Рішення Конституційного Суду № 4-рп/2009 від 03.02.2009}
{Із змінами, внесеними згідно із Законами
№ 1027-VI від 19.02.2009, *BBP*, 2009, № 28, *ст.* 368
№ 1074-VI від 05.03.2009, *BBP*, 2009, № 30, *ст.* 419
№ 1159-VI від 19.03.2009, *BBP*, 2009, № 30, *ст.* 429
№ 1165-VI від 19.03.2009, *BBP*, 2009, № 31, *ст.* 458
№ 1180-VI від 19.03.2009, *BBP*, 2009, № 32–33, *ст.* 485
№ 1254-VI від 14.04.2009, *BBP*, 2009, № 36–37, *ст.* 511
№ 1276-VI від 16.04.2009, *BBP*, 2009, № 38, *ст.* 535
№ 1334-VI від 15.05.2009, *BBP*, 2009, № 38, *ст.* 536
№ 1386-VI від 21.05.2009, *BBP*, 2009, № 39, *ст.* 556
№ 1393-VI від 21.05.2009, *BBP*, 2009, № 40, *ст.* 579
№ 1414-VI від 02.06.2009, *BBP*, 2009, № 41, *ст.* 600
№ 1443-VI від 04.06.2009, *BBP*, 2009, № 47–48, *ст.* 719
№ 1435-VI від 03.06.2009, *BBP*, 2009, № 41, *ст.* 602
№ 1449-VI від 04.06.2009, *BBP*, 2009, № 43, *ст.* 640
№ 1508-VI від 11.06.2009, *BBP*, 2009, № 46, *ст.* 699

- № 1512-VI від 11.06.2009, БВР, 2009, № 49, ст. 730
 № 1571-VI від 25.06.2009, БВР, 2010, № 1, ст. 6
 № 1704-VI від 05.11.2009, БВР, 2010, № 5, ст. 41
 № 1708-VI від 05.11.2009, БВР, 2010, № 5, ст. 44
 № 1779-VI від 17.12.2009, БВР, 2010, № 9, ст. 84
 № 1824-VI від 21.01.2010, БВР, 2010, № 11, ст. 111
 № 1825-VI від 21.01.2010, БВР, 2010, № 10, ст. 107
 № 1827-VI від 21.01.2010, БВР, 2010, № 10, ст. 108
 № 2181-VI від 13.05.2010, БВР, 2010, № 26, ст. 272
 № 2258-VI від 18.05.2010, БВР, 2010, № 29, ст. 392
 № 2289-VI від 01.06.2010, БВР, 2010, № 33, ст. 471
 № 2299-VI від 01.06.2010, БВР, 2010, № 34, ст. 482
 № 2339-VI від 15.06.2010, БВР, 2010, № 32, ст. 451
 № 2374-VI від 29.06.2010, БВР, 2010, № 37, ст. 494
 № 2430-VI від 06.07.2010, БВР, 2010, № 46, ст. 536
 № 2453-VI від 07.07.2010, БВР, 2010, № 41–42,
 № 43, № 44–45, ст. 529
 № 2457-VI від 08.07.2010, БВР, 2010, № 48, ст. 564
 № 2464-VI від 08.07.2010, БВР, 2011, № 2–3, ст. 11
 № 2479-VI від 09.07.2010, БВР, 2010, № 49, ст. 571
 № 2511-VI від 09.09.2010, БВР, 2011, № 4, ст. 21
 № 2518-VI від 09.09.2010, БВР, 2011, № 4, ст. 22
 № 2558-VI від 23.09.2010, БВР, 2011, № 6, ст. 43 }
 {Щодо визнання неконституційними окремих
 положень див. Рішення Конституційного Суду
 № 21-рп/2010 від 06.10.2010}
 {Із змінами, внесеними згідно із Законами
 № 2608-VI від 19.10.2010, БВР, 2011, № 11, ст. 69
 № 2677-VI від 04.11.2010, БВР, 2011, № 19–20, ст. 142
 № 2711-VI від 30.11.2010, БВР, 2011, № 12, ст. 85}
 {Щодо визнання неконституційними окремих
 положень див. Рішення Конституційного Суду
 № 23-рп/2010 від 22.12.2010}
 {Із змінами, внесеними згідно із Законами
 № 2735-VI від 02.12.2010, БВР, 2011, № 21, ст. 144
 № 2742-VI від 02.12.2010, БВР, 2011, № 22, ст. 146
 № 2744-VI від 02.12.2010, БВР, 2011, № 22, ст. 147
 № 2808-VI від 21.12.2010, БВР, 2011, № 25, ст. 188
 № 2924-VI від 13.01.2011, БВР, 2011, № 31, ст. 302
 № 2938-VI від 13.01.2011, БВР, 2011, № 32, ст. 313
 № 2939-VI від 13.01.2011, БВР, 2011, № 32, ст. 314
 № 2947-VI від 13.01.2011, БВР, 2011, № 32, ст. 316
 № 3045-VI від 17.02.2011, БВР, 2011, № 39, ст. 386
 № 3046-VI від 17.02.2011, БВР, 2011, № 37, ст. 374
 № 3157-VI від 17.03.2011, БВР, 2011, № 39, ст. 397
 № 3161-VI від 17.03.2011, БВР, 2011, № 38, ст. 381
 № 3163-VI від 17.03.2011, БВР, 2011, № 38, ст. 382
 № 3186-VI від 05.04.2011, БВР, 2011, № 42, ст. 424
 № 3205-VI від 07.04.2011, БВР, 2011, № 41, ст. 413
 № 3207-VI від 07.04.2011, БВР, 2011, № 41, ст. 414
 № 3261-VI від 21.04.2011, БВР, 2011, № 43, ст. 444
 № 3267-VI від 21.04.2011, БВР, 2011, № 44, ст. 456
 № 3306-VI від 22.04.2011, БВР, 2011, № 44, ст. 471
 № 3384-VI від 19.05.2011, БВР, 2011, № 46, ст. 512
 Кодексом № 3393-VI від 19.05.2011, БВР, 2011,
 № 48–49, ст. 536
 Законами
 № 3454-VI від 02.06.2011, БВР, 2011, № 50, ст. 549
 № 3521-VI від 16.06.2011, БВР, 2012, № 4, ст. 16
 № 3530-VI від 16.06.2011, БВР, 2012, № 2–3, ст. 3
 № 3532-VI від 16.06.2011, БВР, 2012, № 4, ст. 24
 № 3565-VI від 05.07.2011, БВР, 2012, № 5, ст. 34
 № 3609-VI від 07.07.2011, БВР, 2012, № 6, ст. 50
 № 3610-VI від 07.07.2011, БВР, 2012, № 7, ст. 53
 № 3613-VI від 07.07.2011, БВР, 2012, № 8, ст. 61
 № 3668-VI від 08.07.2011, БВР, 2012, № 12–13, ст. 82
 № 3681-VI від 08.07.2011, БВР, 2012, № 18, ст. 156
 № 3718-VI від 08.09.2011, БВР, 2012, № 19–20, ст. 168
 № 3720-VI від 08.09.2011, БВР, 2012, № 19–20, ст. 170
 № 3775-VI від 22.09.2011, БВР, 2012, № 21, ст. 194
 № 3778-VI від 22.09.2011, БВР, 2012, № 21, ст. 196
 № 3826-VI від 06.10.2011, БВР, 2012, № 21, ст. 203
 № 3830-VI від 06.10.2011, БВР, 2012, № 22, ст. 210}
 {Щодо визнання неконституційними окремих
 положень див. Рішення Конституційного Суду
 № 10-рп/2011 від 11.10.2011}
 {Щодо визнання конституційними окремих
 положень див. Рішення Конституційного Суду
 № 10-рп/2011 від 11.10.2011}
 {Із змінами, внесеними згідно із Законами
 № 4001-VI від 03.11.2011, БВР, 2012, № 23, ст. 242
 № 4025-VI від 15.11.2011, БВР, 2012, № 25, ст. 263
 № 4082-VI від 07.12.2011, БВР, 2012, № 27, ст. 283
 № 4220-VI від 22.12.2011, БВР, 2012, № 29, ст. 345
 № 4221-VI від 22.12.2011, БВР, 2012, № 36, ст. 417
 № 4319-VI від 12.01.2012, БВР, 2012, № 39, ст. 465
 № 4438-VI від 23.02.2012, БВР, 2012, № 42, ст. 528
 № 4444-VI від 23.02.2012, БВР, 2012, № 49, ст. 555
 № 4452-VI від 23.02.2012, БВР, 2012, № 50, ст. 564
 № 4498-VI від 13.03.2012, БВР, 2012, № 40, ст. 480
 № 4565-VI від 22.03.2012, БВР, 2012, № 51, ст. 574
 № 4652-VI від 13.04.2012, БВР, 2013, № 21, ст. 208
 № 4709-VI від 17.05.2012, БВР, 2013, № 7, ст. 65
 № 4714-VI від 17.05.2012, БВР, 2013, № 8, ст. 78
 № 4837-VI від 24.05.2012, БВР, 2013, № 15, ст. 113
 № 4847-VI від 24.05.2012, БВР, 2013, № 16, ст. 139

Кодекс України про адміністративні правопорушення

- № 4950-VI від 07.06.2012, БВР, 2013, № 18, ст. 169
№ 4910-VI від 07.06.2012, БВР, 2013, № 18, ст. 162
№ 5007-VI від 21.06.2012, БВР, 2013, № 19–20, ст. 190
№ 5065-VI від 05.07.2012, БВР, 2013, № 28, ст. 300
№ 5067-VI від 05.07.2012, БВР, 2013, № 24, ст. 243
№ 5076-VI від 05.07.2012, БВР, 2013, № 27, ст. 282
№ 5178-VI від 06.07.2012, БВР, 2013, № 39, ст. 517
№ 5284-VI від 18.09.2012, БВР, 2013, № 37, ст. 488
№ 5288-VI від 18.09.2012, БВР, 2013, № 37, ст. 490
№ 5289-VI від 18.09.2012, БВР, 2013, № 37, ст. 491
№ 5290-VI від 18.09.2012, БВР, 2013, № 41, ст. 549
№ 5316-VI від 02.10.2012, БВР, 2013, № 38, ст. 502
№ 5400-VI від 02.10.2012, БВР, 2013, № 40, ст. 537
№ 5402-VI від 02.10.2012, БВР, 2013, № 40, ст. 539
№ 5404-VI від 02.10.2012, БВР, 2013, № 41, ст. 550
№ 5411-VI від 02.10.2012, БВР, 2013, № 42, ст. 587
№ 5456-VI від 16.10.2012, БВР, 2013, № 46, ст. 640 – зміни набирають чинності з 18.11.2012, крім положень, які стосуються передачі повноважень від територіальних органів центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища, обласним, Київській, Севастопольській міським державним адміністраціям, органам виконавчої влади Автономної Республіки Крим, які набирають чинності з 18.05.2013 – див. пункт 1 розділу II Закону № 5456-VI від 16.10.2012
- № 5459-VI від 16.10.2012, БВР, 2013, № 48, ст. 682
№ 5460-VI від 16.10.2012, БВР, 2014, № 2-3, ст. 41
№ 5461-VI від 16.10.2012, БВР, 2014, № 5, ст. 62
№ 5462-VI від 16.10.2012, БВР, 2014, № 6–7, ст. 80
№ 5463-VI від 16.10.2012, БВР, 2014, № 4, ст. 61
№ 5496-VI від 20.11.2012, БВР, 2014, № 1, ст. 4
№ 5502-VI від 20.11.2012, БВР, 2014, № 8, ст. 88
№ 5518-VI від 06.12.2012, БВР, 2014, № 8, ст. 90
№ 221-VII від 18.04.2013, БВР, 2014, № 10, ст. 119
№ 243-VII від 16.05.2013, БВР, 2014, № 11, ст. 140
№ 245-VII від 16.05.2013, БВР, 2014, № 12, ст. 178
№ 366-VII від 02.07.2013, БВР, 2014, № 17, ст. 587
№ 383-VII від 03.07.2013, БВР, 2014, № 14, ст. 252
№ 406-VII від 04.07.2013, БВР, 2014, № 20–21, ст. 712
№ 590-VII від 19.09.2013, БВР, 2014, № 20–21, ст. 743
№ 642-VII від 10.10.2013, БВР, 2014, № 22, ст. 773
№ 656-VII від 24.10.2013, БВР, 2014, № 22, ст. 777
№ 693-VII від 19.11.2013, БВР, 2014, № 22, ст. 792
№ 709-VII від 21.11.2013, БВР, 2014, № 22, ст. 794
- № 721-VII від 16.01.2014, БВР, 2014, № 22, ст. 801 – втратив чинність на підставі Закону № 732-VII від 28.01.2014}
- {Зміни до Кодексу див. в Законах
- № 722-VII від 16.01.2014, БВР, 2014, № 22, ст. 802 (набирає чинності 21.07.2014 – див. розділ II цього Закону) – втратив чинність на підставі Закону № 732-VII від 28.01.2014
- № 723-VII від 16.01.2014, БВР, 2014, № 22, ст. 803 (набирає чинності 20.02.2014 – див. розділ II цього Закону) – втратив чинність на підставі Закону № 732-VII від 28.01.2014}
- {Із змінами, внесеними згідно із Законами
- № 767 від 23.02.2014, БВР, 2014, № 17, ст. 593
№ 1170-VII від 27.03.2014, БВР, 2014, № 22, ст. 816
№ 1188-VII від 08.04.2014, БВР, 2014, № 23, ст. 870
№ 1197-VII від 10.04.2014, БВР, 2014, № 24, ст. 883
№ 1207-VII від 15.04.2014, БВР, 2014, № 26, ст. 892
№ 1258-VII від 13.05.2014, БВР, 2014, № 28, ст. 936
№ 1261-VII від 13.05.2014, БВР, 2014, № 28, ст. 937
№ 1275-VII від 20.05.2014, БВР, 2014, № 29, ст. 942
№ 1283-VII від 29.05.2014, БВР, 2014, № 29, ст. 943
№ 1314-VII від 05.06.2014, БВР, 2014, № 30, ст. 1008
№ 1586-VII від 04.07.2014, БВР, 2014, № 33, ст. 1162
№ 1600-VII від 22.07.2014, БВР, 2014, № 36, ст. 1189
№ 1602-VII від 22.07.2014, БВР, 2014, № 41–42, ст. 2024
№ 1648-VII від 14.08.2014, БВР, 2014, № 41–42, ст. 2025
№ 1697-VII від 14.10.2014, БВР, 2015, № 2–3, ст. 12
№ 1700-VII від 14.10.2014, БВР, 2014, № 49, ст. 2056
№ 1701-VII від 14.10.2014, БВР, 2014, № 46, ст. 2048
№ 1702-VII від 14.10.2014, БВР, 2014, № 50–51, ст. 2057
№ 63-VIII від 25.12.2014, БВР, 2015, № 6, ст. 38
№ 77-VIII від 28.12.2014, БВР, 2015, № 11, ст. 75
№ 124-VIII від 15.01.2015, БВР, 2015, № 14, ст. 96
№ 158-VIII від 05.02.2015, БВР, 2015, № 13, ст. 92
№ 183-VIII від 11.02.2015, БВР, 2015, № 16, ст. 109
№ 187-VIII від 12.02.2015, БВР, 2015, № 16, ст. 111
№ 191-VIII від 12.02.2015, БВР, 2015, № 21, ст. 133
№ 192-VIII від 12.02.2015, БВР, 2015, № 18, № 19–20, ст. 132
№ 193-VIII від 12.02.2015, БВР, 2015, № 21, ст. 134
№ 198-VIII від 12.02.2015, БВР, 2015, № 17, ст. 118
№ 218-VIII від 02.03.2015, БВР, 2015, № 17, ст. 122
№ 222-VIII від 02.03.2015, БВР, 2015, № 23, ст. 158
№ 316-VIII від 09.04.2015, БВР, 2015, № 26, ст. 218
№ 320-VIII від 09.04.2015, БВР, 2015, № 28, ст. 236
№ 322-VIII від 09.04.2015, БВР, 2015, № 25, ст. 194
№ 530-VIII від 17.06.2015, БВР, 2015, № 43, ст. 385
№ 576-VIII від 02.07.2015, БВР, 2015, № 36, ст. 360

- № 596-VIII від 14.07.2015, *BBP*, 2015, № 39, ст. 372 – щодо набрання чинності окремих положень див. пункт 1 розділу II
- № 597-VIII від 14.07.2015, *BBP*, 2015, № 35, ст. 343
- № 629-VIII від 16.07.2015, *BBP*, 2015, № 43, ст. 386
- № 649-VIII від 17.07.2015, *BBP*, 2015, № 37–38, ст. 369
- № 731-VIII від 08.10.2015, *BBP*, 2015, № 49–50, ст. 449
- № 734-VIII від 03.11.2015, *BBP*, 2015, № 49–50, ст. 451
- № 743-VIII від 03.11.2015, *BBP*, 2015, № 51, ст. 472
- № 772-VIII від 10.11.2015, *BBP*, 2016, № 1, ст. 2
- № 834-VIII від 26.11.2015, *BBP*, 2016, № 1, ст. 9
- № 867-VIII від 08.12.2015, *BBP*, 2016, № 4, ст. 40
- № 887-VIII від 10.12.2015, *BBP*, 2016, № 4, ст. 42
- № 888-VIII від 10.12.2015, *BBP*, 2016, № 3, ст. 30
- № 901-VIII від 23.12.2015, *BBP*, 2016, № 4, ст. 44
- № 922-VIII від 25.12.2015, *BBP*, 2016, № 9, ст. 89
- № 1022-VIII від 15.03.2016, *BBP*, 2016, № 13, ст. 146
- № 1379-VIII від 19.05.2016, *BBP*, 2016, № 27, ст. 521
- № 1404-VIII від 02.06.2016, *BBP*, 2016, № 30, ст. 542
- № 1446-VIII від 07.07.2016, *BBP*, 2016, № 33, ст. 565
- № 1540-VIII від 22.09.2016, *BBP*, 2016, № 51, ст. 833
- № 1666-VIII від 06.10.2016, *BBP*, 2016, № 47, ст. 800
- № 1723-VIII від 02.11.2016, *BBP*, 2016, № 51, ст. 837
- № 1727-VIII від 03.11.2016, *BBP*, 2016, № 51, ст. 838
- № 1742-VIII від 15.11.2016, *BBP*, 2016, № 52, ст. 861
- № 1774-VIII від 06.12.2016, *BBP*, 2017, № 2, ст. 25
- № 1791-VIII від 20.12.2016, *BBP*, 2017, № 4, ст. 42
- № 1798-VIII від 21.12.2016, *BBP*, 2017, № 7–8, ст. 50
- № 1812-VIII від 17.01.2017, *BBP*, 2017, № 7–8, ст. 51
- № 1817-VIII від 17.01.2017, *BBP*, 2017, № 9, ст. 68
- № 1829-VIII від 07.02.2017, *BBP*, 2017, № 11, ст. 99
- № 1832-VIII від 07.02.2017, *BBP*, 2017, № 12, ст. 131
- № 1952-VIII від 16.03.2017, *BBP*, 2017, № 17, ст. 205
- № 1977-VIII від 23.03.2017, *BBP*, 2017, № 20, ст. 240
- № 1982-VIII від 23.03.2017, *BBP*, 2017, № 18, ст. 222
- № 2031-VIII від 16.05.2017, *BBP*, 2017, № 26, ст. 292
- № 2058-VIII від 23.05.2017, *BBP*, 2017, № 30, ст. 323
- № 2059-VIII від 23.05.2017, *BBP*, 2017, № 29, ст. 315
- № 2063-VIII від 23.05.2017, *BBP*, 2017, № 37, ст. 379
- № 2081-VIII від 06.06.2017, *BBP*, 2017, № 30, ст. 326
- № 2109-VIII від 22.06.2017, *BBP*, 2017, № 32, ст. 346
- № 2118-VIII від 22.06.2017, *BBP*, 2017, № 33, ст. 359
- № 2119-VIII від 22.06.2017, *BBP*, 2017, № 34, ст. 370
- № 2120-VIII від 22.06.2017, *BBP*, 2017, № 34, ст. 371
- № 2136-VIII від 13.07.2017, *BBP*, 2017, № 35, ст. 376
- № 2147-VIII від 03.10.2017, *BBP*, 2017, № 48, ст. 436
- № 2229-VIII від 07.12.2017, *BBP*, 2018, № 5, ст. 35
- № 2234-VIII від 07.12.2017, *BBP*, 2018, № 6–7, ст. 40
- № 2245-VIII від 07.12.2017, *BBP*, 2018, № 8, ст. 46
- № 2258-VIII від 21.12.2017, *BBP*, 2018, № 9, ст. 50
- № 2262-VIII від 21.12.2017, *BBP*, 2018, № 15, ст. 120
- № 2264-VIII від 21.12.2017, *BBP*, 2018, № 10, ст. 53
- № 2293-VIII від 27.02.2018, *BBP*, 2018, № 19, ст. 180
- № 2325-VIII від 13.03.2018, *BBP*, 2018, № 20, ст. 189
- № 2376-VIII від 22.03.2018, *BBP*, 2018, № 18, ст. 168
- № 2444-VIII від 22.05.2018, *BBP*, 2018, № 22, ст. 194
- № 2447-VIII від 07.06.2018, *BBP*, 2018, № 24, ст. 212
- № 2473-VIII від 21.06.2018, *BBP*, 2018, № 30, ст. 239
- № 2475-VIII від 03.07.2018, *BBP*, 2018, № 36, ст. 272
- № 2501-VIII від 10.07.2018, *BBP*, 2018, № 39, ст. 286
- № 2505-VIII від 12.07.2018, *BBP*, 2018, № 38, ст. 280
- № 2531-VIII від 06.09.2018, *BBP*, 2018, № 42, ст. 327
- № 2545-VIII від 18.09.2018, *BBP*, 2018, № 44, ст. 354
- № 2584-VIII від 02.10.2018, *BBP*, 2018, № 46, ст. 372
- № 2612-VIII від 08.11.2018, *BBP*, 2018, № 48, ст. 380
- № 2617-VIII від 22.11.2018, *BBP*, 2019, № 17, ст. 71
- № 2628-VIII від 23.11.2018, *BBP*, 2018, № 49, ст. 399}
- {Щодо визнання неконституційними окремих положень див. Рішення Конституційного Суду № 10-р/2018 від 23.11.2018}
- {Із змінами, внесеними згідно із Законами
- № 2646-VIII від 06.12.2018, *BBP*, 2019, № 4, ст. 32
- № 2657-VIII від 18.12.2018, *BBP*, 2019, № 5, ст. 33
- № 2704-VIII від 25.04.2019, *BBP*, 2019, № 21, ст. 81
- № 2708-VIII від 25.04.2019, *BBP*, 2019, № 22, ст. 83
- № 2740-VIII від 06.06.2019, *BBP*, 2019, № 28, ст. 116
- № 2747-VIII від 06.06.2019, *BBP*, 2019, № 29, ст. 118
- № 2754-VIII від 11.07.2019, *BBP*, 2019, № 32, ст. 125
- № 54-IX від 11.09.2019, *BBP*, 2019, № 40, ст. 213
- № 79-IX від 12.09.2019, *BBP*, 2019, № 44, ст. 277
- № 102-IX від 18.09.2019, *BBP*, 2019, № 42, ст. 233
- № 114-IX від 19.09.2019, *BBP*, 2019, № 45, ст. 289
- № 122-IX від 20.09.2019, *BBP*, 2019, № 44, ст. 278
- № 139-IX від 02.10.2019, *BBP*, 2019, № 47, ст. 310
- № 140-IX від 02.10.2019, *BBP*, 2019, № 47, ст. 311
- № 159-IX від 03.10.2019, *BBP*, 2019, № 47, ст. 312
- № 165-IX від 03.10.2019, *BBP*, 2019, № 49, ст. 332
- № 166-IX від 03.10.2019, *BBP*, 2019, № 49, ст. 333
- № 198-IX від 17.10.2019, *BBP*, 2019, № 50, ст. 356
- № 199-IX від 17.10.2019, *BBP*, 2019, № 51, ст. 377
- № 224-IX від 29.10.2019, *BBP*, 2019, № 51, ст. 378
- № 233-IX від 29.10.2019, *BBP*, 2019, № 51, ст. 380
- № 293-IX від 14.11.2019, *BBP*, 2020, № 6, ст. 32
- № 319-IX від 03.12.2019, *BBP*, 2020, № 6, ст. 35

Кодекс України про адміністративні правопорушення

№ 361-IX від 06.12.2019, ВВР, 2020, № 25, ст. 171
№ 376-IX від 12.12.2019, ВВР, 2020, № 21, ст. 145
№ 377-IX від 12.12.2019, ВВР, 2020, № 22, ст. 150
№ 394-IX від 19.12.2019, ВВР, 2020, № 26, ст. 172
№ 402-IX від 19.12.2019, ВВР, 2020, № 20, ст. 141
№ 440-IX від 14.01.2020, ВВР, 2020, № 28, ст. 188
№ 463-IX від 16.01.2020, ВВР, 2020, № 31, ст. 226
№ 530-IX від 17.03.2020, ВВР, 2020, № 16, ст. 100
№ 540-IX від 30.03.2020, ВВР, 2020, № 18, ст. 123
№ 554-IX від 13.04.2020, ВВР, 2020, № 37, ст. 277 –
вводиться в дію з 1 січня 2021 року
№ 556-IX від 13.04.2020, ВВР, 2020, № 19, ст. 128
№ 566-IX від 24.04.2020, ВВР, 2020, № 39, ст. 284
№ 600-IX від 13.05.2020, ВВР, 2020, № 39, ст. 295
№ 619-IX від 19.05.2020, ВВР, 2020, № 39, ст. 298
№ 685-IX від 05.06.2020, ВВР, 2020, № 42, ст. 350
№ 738-IX від 19.06.2020
№ 768-IX від 14.07.2020
№ 776-IX від 14.07.2020, ВВР, 2020, № 49, ст. 442
№ 805-IX від 16.07.2020, ВВР, 2020, № 36, ст. 273
№ 943-IX від 03.11.2020
№ 953-IX від 03.11.2020
№ 1000-IX від 06.11.2020, ВВР, 2021, № 4, ст. 28
№ 1019-IX від 02.12.2020, ВВР, 2021, № 15, ст. 125
№ 1054-IX від 03.12.2020 – зміни опрацьовуються
№ 1074-IX від 04.12.2020, ВВР, 2021, № 15, ст. 131
№ 1080-IX від 15.12.2020, ВВР, 2021, № 6, ст. 47
№ 1187-IX від 03.02.2021, ВВР, 2021, № 20, ст. 176
№ 1206-IX від 04.02.2021
№ 1231-IX від 16.02.2021, ВВР, 2021, № 21, ст. 188
№ 1320-IX від 04.03.2021
№ 1357-IX від 30.03.2021, ВВР, 2021, № 29, ст. 234
№ 1366-IX від 30.03.2021
№ 1367-IX від 30.03.2021, ВВР, 2021, № 27, ст. 223
№ 1423-IX від 28.04.2021
№ 1438-IX від 29.04.2021, ВВР, 2021, № 30, ст. 242
№ 1542-IX від 15.06.2021, ВВР, 2021, № 34, ст. 275
№ 1576-IX від 29.06.2021, ВВР, 2021, № 35, ст. 299
№ 1582-IX від 29.06.2021, ВВР, 2021, № 36, ст. 304
№ 1604-IX від 01.07.2021, ВВР, 2021, № 36, ст. 311
№ 1636-IX від 14.07.2021, ВВР, 2021, № 40, ст. 327
№ 1684-IX від 15.07.2021 – вводиться в дію з
08.11.2021
№ 1685-IX від 15.07.2021}
{Щодо визнання конституційними окремих
положень див. Рішення Конституційного Суду
№ 5-р(II)/2021 від 21.07.2021}

{Із змінами, внесеними згідно із Законами
№ 1886-IX від 17.11.2021, ВВР, 2022, № 7, ст. 52
№ 1888-IX від 17.11.2021, ВВР, 2022, № 7, ст. 53
№ 1965-IX від 15.12.2021
№ 1995-IX від 25.01.2022
№ 2120-IX від 15.03.2022
№ 2200-IX від 14.04.2022}

{Щодо визнання неконституційними окремих
положень див. Рішення Конституційного Суду
№ 8-р(I)/2022 від 12.10.2022}

{Із змінами, внесеними згідно із Законами
№ 2647-IX від 06.10.2022
№ 2657-IX від 06.10.2022
№ 2658-IX від 06.10.2022
№ 2685-IX від 18.10.2022
№ 2690-IX від 18.10.2022
№ 2756-IX від 16.11.2022
№ 2803-IX від 01.12.2022
№ 2806-IX від 01.12.2022
№ 2839-IX від 13.12.2022
№ 2982-IX від 20.03.2023
№ 3000-IX від 21.03.2023
№ 3196-IX від 29.06.2023
№ 3234-IX від 13.07.2023
№ 3696-IX від 09.05.2024
№ 3702-IX від 09.05.2024
№ 3886-IX від 18.07.2024
№ 4009-IX від 09.10.2024}

{У тексті Кодексу слова «районний (міський)»
у всіх відмінках і числах замінено словами
«районний, районний у місті, міський чи
міськрайонний» крім статей: 211², 211⁶, 235
у відповідному відмінку і числі згідно із Законом
№ 762-IV від 15.05.2003}

{У тексті Кодексу слова «спеціально
уповноваженого органу виконавчої влади у галузі
охорони праці» замінено словами «спеціально
уповноваженого центрального органу виконавчої
влади з нагляду за охороною праці» згідно із
Законом № 2197-IV від 18.11.2004}

{У тексті Кодексу слова «орган спеціально
уповноваженого центрального органу виконавчої
влади з нагляду за охороною праці» та «спеціально
уповноважений центральний орган виконавчої
влади з нагляду за охороною праці» в усіх відмінках
замінено словами «центрального органу виконавчої
влади, що реалізує державну політику у сфері
охорони праці» у відповідному відмінку згідно із
Законом № 5459-VI від 16.10.2012}

{У тексті Кодексу слова «орган державної
податкової служби України», «орган державної
податкової служби», «орган податкової служби»,

«державна податкова служба» в усіх відмінках і числах замінено словами «органи доходів і зборів» у відповідному відмінку і числі, а слова «митних установ» замінено словом «митниці» у відповідному відмінку згідно із Законом № 406-VII від 04.07.2013}

{У тексті Кодексу слово «інваліди» в усіх відмінках замінено словами «особи з інвалідністю» у відповідному відмінку згідно із Законом № 953-IX від 03.11.2020}

{У тексті Кодексу слова «річковий транспорт» у всіх відмінках замінено словами «внутрішній водний транспорт» у відповідному відмінку згідно із Законом № 1054-IX від 03.12.2020}

{У тексті Кодексу слова «центральный орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сферах міграції (імміграції та еміграції), у тому

числі протидії нелегальній (незаконній) міграції, громадянства, реєстрації фізичних осіб» у всіх відмінках замінено словами «центральный орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері міграції (імміграції та еміграції), у тому числі протидії нелегальній (незаконній) міграції, громадянства, реєстрації фізичних осіб, біженців та інших визначених законодавством категорій мігрантів» у відповідному відмінку згідно із Законом № 3196-IX від 29.06.2023}

ЗМІСТ

Перелік умовних скорочень	4
РОЗДІЛ I. Загальні положення	15
Глава 1. Загальні положення.	15
РОЗДІЛ II. Адміністративне правопорушення і адміністративна відповідальність.	37
I. ЗАГАЛЬНА ЧАСТИНА.	37
Глава 2. Адміністративне правопорушення і адміністративна відповідальність	37
Глава 3. Адміністративне стягнення	87
Глава 4. Накладення адміністративного стягнення	118
II. ОСОБЛИВА ЧАСТИНА	148
Глава 5. Адміністративні правопорушення в галузі охорони праці і здоров'я населення	148
Глава 6. Адміністративні правопорушення, що посягають на власність	181
Глава 7. Адміністративні правопорушення у сфері охорони природи, використання природних ресурсів, охорони культурної спадщини	204
Глава 8. Адміністративні правопорушення в промисловості, будівництві та у сфері використання паливно-енергетичних ресурсів.	255
Глава 9. Адміністративні правопорушення у сільському господарстві. Порушення ветеринарно-санітарних правил	302
Глава 10. Адміністративні правопорушення на транспорті, в галузі шляхового господарства і зв'язку	306
Глава 11. Адміністративні правопорушення в галузі житлових прав громадян, житлово-комунального господарства та благоустрою	427
Глава 12. Адміністративні правопорушення в галузі торгівлі, громадського харчування, сфері послуг, в галузі фінансів і підприємницькій діяльності.	448
Глава 13. Адміністративні правопорушення в галузі стандартизації, якості продукції, метрології та технічного регулювання	546
Глава 13-А. Адміністративні правопорушення, пов'язані з корупцією	549
Глава 13-Б. Військові адміністративні правопорушення	589
Глава 14. Адміністративні правопорушення, що посягають на громадський порядок і громадську безпеку.	605
Глава 15. Адміністративні правопорушення, що посягають на встановлений порядок управління.	663
Глава 15-А. Адміністративні правопорушення, що посягають на здійснення народного волевиявлення та встановлений порядок його забезпечення	882

РОЗДІЛ III. Органи, уповноважені розглядати справи про адміністративні правопорушення	889
Глава 16. Основні положення	889
Глава 17. Підвідомчість справ про адміністративні правопорушення	893
РОЗДІЛ IV. Провадження в справах про адміністративні правопорушення	948
Глава 18. Основні положення	948
Глава 19. Протокол про адміністративне правопорушення	988
Глава 20. Заходи забезпечення провадження у справах про адміністративне правопорушення	1042
Глава 21. Особи, які беруть участь у провадженні в справі про адміністративне правопорушення	1135
Глава 22. Розгляд справ про адміністративне правопорушення	1166
Глава 23. Постанова по справі про адміністративне правопорушення	1217
Глава 24. Оскарження постанови по справі про адміністративне правопорушення	1244
Глава 24 ¹ . Перегляд постанови по справі про адміністративне правопорушення у разі встановлення міжнародною судовою установою, юрисдикція якої визнана Україною, порушення Україною міжнародних зобов'язань при вирішенні справи судом	1351
РОЗДІЛ V. Виконання постанов про накладення адміністративних стягнень.	1371
Глава 25. Основні положення	1371
Глава 26. Провадження по виконанню постанови про винесення попередження	1385
Глава 27. Провадження по виконанню постанови про накладення штрафу.	1385
Глава 28. Провадження по виконанню постанови про оплатне вилучення предмета	1397
Глава 29. Провадження по виконанню постанови про конфіскацію предмета, грошей.	1397
Глава 30. Провадження по виконанню постанови про позбавлення спеціального права.	1398
Глава 30-А. Провадження про виконання постанови про застосування громадських робіт.	1402
Глава 31. Провадження по виконанню постанови про застосування виправних робіт	1403
Глава 31-А. Провадження про виконання постанови про застосування суспільно корисних робіт	1405
Глава 32. Провадження по виконанню постанови про застосування адміністративного арешту та арешту з утриманням на гауптвахті.	1409
Глава 33. Провадження по виконанню постанови в частині відшкодування майнової шкоди.	1414
Список використаних джерел	1415

Розділ I ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Глава 1 Загальні положення

Стаття 1. Завдання Кодексу України про адміністративні правопорушення

Завданням Кодексу України про адміністративні правопорушення є охорона прав і свобод громадян, власності, конституційного ладу України, прав і законних інтересів підприємств, установ і організацій, встановленого правопорядку, зміцнення законності, запобігання правопорушенням, виховання громадян у дусі точного і неухильного додержання Конституції і законів України, поваги до прав, честі і гідності інших громадян, до правил співжиття, сумлінного виконання своїх обов'язків, відповідальності перед суспільством.

{Стаття 1 в редакції Закону № 2342-III від 05.04.2001}

Національна судова практика

ПОСТАНОВА КАС ВС ВІД 21.05.2020, СПРАВА № 286/4145/15-А

<https://reyestr.court.gov.ua/Review/89353036>

<...>

71. ...процесуальні норми є вторинними порівняно з матеріальними, оскільки призначення перших полягає в забезпеченні реалізації других...

<...>

Стаття 2. Законодавство України про адміністративні правопорушення

Законодавство України про адміністративні правопорушення складається з цього Кодексу та інших законів України.

Закони України про адміністративні правопорушення до включення їх у встановленому порядку до цього Кодексу застосовуються безпосередньо.

Положення цього Кодексу поширюються і на адміністративні правопорушення, відповідальність за вчинення яких передбачена законами, ще не включеними до Кодексу.

Зміни до законодавства України про адміністративні правопорушення можуть вноситися виключно законами про внесення змін до цього Кодексу та інших законів України, що встановлюють адміністративну відповідальність, та/або до законодавства України про кримінальну відповідальність, та/або до кримінального процесуального законодавства України.

Питання щодо адміністративної відповідальності за порушення митних правил регулюються Митним кодексом України.

{Стаття 2 в редакції Закону № 2415-III від 17.05.2001; із змінами, внесеними згідно із Законом № 619-IX від 19.05.2020}

Практика Європейського суду з прав людини

**СПРАВА «НАДТОЧІЙ ПРОТИ УКРАЇНИ»
(CASE OF NADTOCHIIY V. UKRAINE) (ЗАЯВА № 7460/03,
РІШЕННЯ ВІД 15.05.2008, ОСТАТОЧНЕ ВІД 15.08.2008)**

<https://minjust.gov.ua/files/general/2023/06/12/20230612125746-27.pdf>

<...>

21. Суд зазначає, що Уряд визнав карний кримінально-правовий характер КУПАП, проте заперечував проти того, що МК має аналогічний характер. На думку Суду, основною метою МК дійсно є регулювання економічних питань, проте, якщо взяти до уваги положення цього кодексу, зазначені у розділі «Відповідне національне законодавство» (див. п. 14 вище), МК також регулює відносини, пов'язані з митними правопорушеннями. Суд звертає увагу на те, що розділ VII містить норми щодо контрабанди та посилання на кримінальне законодавство, а розділ VIII, положення якого застосовуються у справі заявника, стосується порушень митних правил. У цьому зв'язку необхідно зазначити, що у розділі 2 КУПАП чітко визначається відповідальність за порушення митних правил, а ст. 139 МК містить положення про адміністративні стягнення, такі як попередження, штраф та конфіскація. Останні два стягнення застосовуються за порушення митних правил згідно зі ст.ст. 112 та 113 МК. Грунтуючись на зазначеному вище, Суд не вбачає істотної різниці між КУПАП, який, на думку Уряду, має карний кримінально-правовий характер, та розділом VIII МК, який стосується окремих видів митних правопорушень, які також можна визначити як адміністративні правопорушення. Суд також не поділяє думки Уряду, що положення МК, які застосовуються у справі заявника, пов'язані з договірними зобов'язаннями. Суд зазначає, що ці положення МК безпосередньо поширюються на всіх громадян, які перетинають кордон та регулюють їх поведінку шляхом застосування стягнень (штраф та конфіскація), які є як покаранням, так і стримуванням від порушення. Таким чином, митні правопорушення, які розглядаються, мають ознаки, притаманні «кримінальному обвинуваченню» у значенні ст. 6 Конвенції (див., *mutatis mutandis*, «Озтюрк проти Німеччини» (*Ozturk v. Germany*), рішення від 21.02.1984, Серія А № 73, п. 53). Що стосується

покарання (конфіскація), яке фактично було застосовано до заявника, Суд зазначає, що таке стягнення передбачається двома кодексами – КУпАП та МК як вид покарання за вчинення правопорушень (основний або додатковий). В будь-якому випадку, незалежно від характеристики суті цього стягнення, факти свідчать, що заявник зазнав значної шкоди у зв'язку із застосуванням до нього цього стягнення (див. «Велч проти Сполученого Королівства» (Welch v. the United Kingdom), рішення від 09.02.1995, Серія А № 307-А, п. 34).

22. Таким чином, Суд вважає, що ця справа за своєю суттю є кримінальною, а також, що зазначені митні адміністративні правопорушення фактично мали кримінальний характер та повністю підпадають під гарантії ст. 6 Конвенції.

<...>

26. Суд нагадує, що принцип рівності сторін – один із складників ширшої концепції справедливого судового розгляду – передбачає, що кожна сторона повинна мати розумну можливість представляти свою сторону в умовах, які не ставлять її в суттєво менш сприятливе становище в порівнянні з опонентом (див., серед інших рішень та *mutatis mutandis*, «Кресс проти Франції» (Kress v. France), [GC], по. 39594/98, п. 72, ECHR 2001-VI; «Ф.С.Б. проти Італії» (F.C.B. v. Italy), рішення від 28.08.1991, Серія А по. 208-B, п. 33; «Т. проти Італії» (T. v. Italy), рішення від 12.10.1992, Серія А по. 245-C, п. 26; та «Кайя проти Австрії» (Kaaya v. Austria), по. 54698/00, п. 28, від 08.06.2006).

27. Суд зауважує, що під час розгляду адміністративної справи щодо заявника останній відбував покарання за вироком суду у місцях позбавлення волі та не брав участі в адміністративному провадженні, незважаючи на те, що національні відповідні державні органи знали про становище заявника та місце, де він відбував покарання. У своєму рішенні національний суд зазначив, що заявника було повідомлено про судові засідання, проте документів, які б підтверджували отримання заявником такого повідомлення, немає. Навпаки, як вбачається з матеріалів справи, зокрема з листа Департаменту з питань виконання покарань до Секретаріату Урядового уповноваженого (див. п. 10 вище), доказів отримання у належний час заявником судових повісток чи повідомлень щодо цього провадження немає. Крім того, попри чітке питання Суду, Уряд не надав інформацію щодо практичної можливості заявника бути присутнім на судових засіданнях, зокрема за його власним клопотанням, з урахуванням того, що заявник відбував покарання за вироком суду за тяжкий злочин.

28. Також Суд звертає увагу на твердження заявника про те, що він не повинен був нести відповідальність за порушення митних правил, оскільки він знаходився у місцях позбавлення волі та не міг виконати своє зобов'язання щодо вивезення автомобіля. Національні органи влади не проаналізували ці обставини за власною ініціативою та не надали можливості заявнику порушити це питання. Замість цього національні органи перекваліфікували дії заявника на інше правопорушення – втрата майна, яке перебуває під митним контролем. Крім того, із наявних матеріалів справи не вбачається, що національні суди намагались з'ясувати, що сталося із транспортним засобом або, що було б доречним за обставин справи, запитати у заявника, що сталося з автомобілем та про його місцезнаходження. Замість цього суд просто зазначив, що місцезнаходження транспортного засобу невідоме.

Книги, які можуть вас зацікавити

Загальні питання розуміння і застосування практики ЄСПЛ. Том 1

Правовий режим майна в Збройних Силах України

[Перейти на сайт →](#)